

Ongeval in Buizingen

Tussen urgentie en geschillen

De rol van het parket, de
onderzoeksrechter en het
arbeidsauditoraat

Inleidende opmerking

Alle moeilijkheden die werden ondervonden met de andere actoren in het beheer van het ongeval, vertalen zich in spanning en in wantrouwen in de relatie met justitie

Treinongeval

- Plaats delict
- Arbeidsongeval en ongeval op de weg naar het werk
- Geeft aanleiding tot burgerlijke aansprakelijkheid en tot de interventie van verzekeringen

Het feit en het parket

- Interventie van het parket op het terrein
- Het parket in zijn informatiefunctie
- Het parket in zijn coördinatiefunctie om slachtoffers bij de procedure te helpen

Het parket in zijn onderzoeksfunctie

- Plaatsopneming
- Experten aanstellen
- De onderzoeksrechter aanstellen

Onderzoeksrechter

- De onderzoeksrechter onderzoekt à charge en à decharge
- Hij stelt experts aan
- Hij beveelt reconstructies
- Hij ontvangt de burgerlijke partijstellingen en geeft op verzoek toegang tot het dossier

Het parket en het gerechtelijk onderzoek

- Het parket heeft een functie voor de activering en opvolging van het onderzoeksdossier
- Het parket heeft een communicatiefunctie met de pers
- Het parket heeft een informatie- en bijstandsfunctie voor de benadeelden

De functie van de pers

- Communicatie over de feiten met een informatiedimensie en een ontkenkende dimensie, met inachtneming van het geheim van het onderzoek en van de gerechtelijke informatie

Installatie van een opvolgingscel van het dossier van Buizingen

- Samenstelling: twee advocaten-generaal, een auditeur-generaal, drie substituten van de procureur des Konings en één substituut van het auditoraat
- Frequentie van de vergaderingen: wekelijks en daarna maandelijks

Doel van de cel

- Analyse van de vooruitgang van het gerechtelijk onderzoek
- Ondersteuning van het parket-generaal aan het parket en van de auditeur-generaal aan het arbeidsauditoraat
- Coördinatie en informatie-uitwisseling over de onderzoeken
- Coördinatie van de communicatie met de slachtoffers

De ondersteuning van de slachtoffers

- Wanneer?
- Waar?
- Met wie?

Een goed doorbloed maatschappelijk veld

- Vele maatschappelijke hulpverleners
- Noodzaak om de interventie van het parket en van de dienst slachtofferhulp uit te leggen aan de hulpverleningsdiensten
- Geïnstalleerde structuren: bij de provinciegouverneurs van Vlaams-Brabant en Henegouwen

Met wie?

- Na overleg met de maatschappelijke hulpverleningsdiensten, onderscheid tussen de families van de overledenen en de andere slachtoffers in Henegouwen
- Voor de Vlaamse slachtoffers was er in Halle een vergadering met alle categorieën van slachtoffers

Met de rouwende families in Henegouwen

- Onze interventie laten weten aan de slachtoffers door de diensten voor slachtofferhulp
- Contactopname na zes weken op initiatief van de dienst slachtofferhulp
- Individuele ontmoetingen in Bergen, in maart en april 2010 georganiseerd in het justitiehuis voor de families van de overleden slachtoffers

Voor de andere slachtoffers

- Vergadering in Jurbise op initiatief van de provinciegouverneur van Henegouwen en van de gezondheidsinspecteur met deelname van de balie, het auditoraat en de verzekeringen om te zorgen van juridische informatie
- Aanzetten om de verklaring van benadeelde persoon in te vullen en klacht neer te leggen, opdat men in de inventaris komt te staan

Informatie aan de rouwende families

- De slachtoffers waren opgeroepen om informatie te krijgen over de mogelijkheden van het gerechtelijk optreden
- Veel problemen ontdekt: onmenselijke behandeling door de verzekeringen, weigering van tussenkomst van de verzekering in het verweer voor de justitie, de NMBS zwijgt over essentiële informatie die ze moet overmaken

Het principe van welwillendheid

- Het overlijden van een naaste is nooit onbelangrijk
- De relatie met de slachtoffers moet gebaseerd zijn op vertrouwen
- Hun zelfstandigheid moet gerespecteerd worden (recht om niet in het strafproces te verschijnen)
- Het slachtoffer is een kwetsbaar iemand, die zich in een asymmetrische positie bevindt

Principe van welwillendheid

- De slachtoffers hebben nood aan informatie en rechten, eerder dan medelijden binnen de grenzen van het geheim van het onderzoek (schatting van de termijnen, informatie over wat gedaan moet worden, ondervonden moeilijkheden)
- Er moet hen gezegd worden wat mogelijk is in het proces en wat het niet zal zijn

Het principe van welwillendheid

- Er moet hen gezegd worden dat een proces niet het meest geschikte middel is om te genezen
- Er moet hen gezegd worden het proces niet aan de rouw te verbinden (het is mogelijk dat er geen proces komt na een buitenvervolginstelling; de straf is niet evenredig met het verdriet van de families)
- Voor moeilijkheden die onze rol overschrijden: verwijzing naar de balie en naar de verzekeringsmakelaars

De onbepaaldheid van de procedure

- Plaats van het proces
- Datum proces
- Taal van de procedure

Besluiten

- Het parket en het auditoraat zo snel mogelijk laten komen
- Noodzaak om zo snel mogelijk Assuralia erbij te betrekken, om een meer menselijke behandeling van de gevolgen van rampen door de verzekeringen mogelijk te maken
- Coördineren met het optreden van het DVI en van de aalmoezeniersdiensten

Besluiten

- Dimensie pers: betere coördinatie met de persmagistraten van de parketten van waar de slachtoffers afkomstig zijn
- Regelmatige informatie van de slachtoffers, te beginnen met de rouwende families